

Länsstyrelsen i Östergötlands län
581 86 LINKÖPING

Datum 2008-04-24
Dnr 32-2007-0579

Hantering av bisysslor

Rikskontrollen har som ett led i den årliga revisionen av Länsstyrelsen i Östergötlands län (länsstyrelsen) granskat hanteringen av bisysslor. Granskningen har resulterat i iakttagelser som Rikskontrollen vill fästa länsstyrelsens uppmärksamhet på i denna revisionsrapport.

Rikskontrollen önskar information senast 2008-05-23 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Rikskontrollen har granskat samtliga länsstyrelsernas rutiner för hantering av anställdas bisysslor inom ramen för den årliga revisionen 2007. Utgångspunkter för granskningen är gällande avtal och lagstiftning för bisysslor.

Enligt 7 § lagen (1994:260) om offentlig anställning (LOA) får myndigheters anställda inte ha bisysslor som kan skada allmänhetens förtroende för myndigheten. Det krävs särskild försiktighet med bisysslor som kan påverka allmänhetens förtroende för vissa anställda vid myndigheter som har maktutövande uppgifter som t.ex. länsstyrelser. Enligt ALFA (allmänt löne- och förmånsavtal) får myndigheters anställda inte heller ha bisysslor som hindrar eller konkurrerar med arbetet.

Länsstyrelserna bör vara restriktiva med att tillåta bisysslor som kan minska allmänhetens förtroende för verksamheten. Bisysslor hos anställda med arbetsuppgifter som omfattar maktutövning, som t.ex. tillståndsgivning, tillsyn, beslut om bidrag och upphandling, kräver särskild försiktighet eftersom de kan skada allmänhetens förtroende.

Länsstyrelserna ska på lämpligt sätt regelbundet informera sina anställda om reglerna för bisysslor samt vilka slags förhållanden som kan göra en bisyssla otillåten. Landshövdingar är skyldiga att på eget initiativ anmäla till regeringen vilka eventuella bisysslor de har. Det ska finnas en anledning som motiverar att länsstyrelserna frågar anställda om bisysslor, eftersom offentliganställdas rätt till privatliv ska respekteras enligt lagen (1994:1219) om den europeiska

konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna. Anledningar att ställa frågor om bisysslor kan t.ex. vara att det kan skada förtroendet för länsstyrelserna om vissa grupper av anställda har bisysslor. Länsstyrelsen bör göra en riskbedömning av vilka personalkategorier som kan komma att beröras. Riskbedömningarna bör vara anpassade efter verksamhetens art.

Länsstyrelsen saknar dokumenterade riktlinjer och rutiner för hantering av bisysslor. Länsstyrelsen har exempelvis inte rutiner där det framgår hur rapportering ska ske samt vem på myndigheten som prövar om sysslan är tillåten. Det saknas vidare information om vilka åtgärder (exempelvis disciplinåtgärder) som kan bli aktuella om regelverket inte följs. Vid granskningstillfället hade inte några bisysslor rapporterats till länsstyrelsen för prövning. Riksrevisionen bedömer att länsstyrelsens information om bisysslor till anställda enligt 7a § i LOA inte varit tillräcklig.

Riksrevisionen har gjort kontroller mot register hos Bolagsverket. Granskningen har omfattat samtliga anställda på länsstyrelsen. Vid granskningstillfället hade ett antal personer av dessa engagemang i aktiebolag, handelsbolag eller enskilda firmor. I några fall tycks verksamheten i aktuella bolag tangeras länsstyrelsens uppgifter.

Rekommendation

Länsstyrelsen bör vidta åtgärder för att säkerställa en god intern kontroll av hanteringen av anställdas bisysslor. Riksrevisionen rekommenderar därför länsstyrelsen att:

1. löpande informera sina anställda om gällande regler för bisysslor och om vilka slags förhållanden som kan göra en bisyssla otillåten.
2. ange exempel på i vilka sammanhang bisysslor kan vara förtroendeskadliga,
3. utforma och fastställa riktlinjer eller policy för hanteringen av bisysslor,
4. dokumentera alla beslut om otillåten bisyssla samt spara underlag för dessa beslut,
5. spara inkomna anmälningar om bisysslor från dem som är anmälningsskyldiga,
6. inte registrera tillåtna bisysslor som tillhör privatlivet för anställda som inte är anmälningsskyldiga,
7. dokumentera sina åtgärder i samband med hanteringen av anställdas bisysslor på ett neutralt sätt så att personuppgifter

inte framgår i de fall det rör sig om tillåtna bisysslor som tillhör privatlivet.

Ansvarig revisor Börje Nieroth har beslutat i detta ärende.
Uppdragsledare Martin Wärnbring har varit föredragande.

Börje Nieroth

Martin Wärnbring

Kopia för kännedom:
Finansdepartementet